

Udskriftsdato: 19. december 2025

2023/1 BSF 179 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om grises adgang til udearealer

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 1. marts 2024 af Helene Liliendahl Brydensholt (ALT), Sascha Faxe (ALT),
Torsten Gejl (ALT), Christina Olumeko (ALT) og Franciska Rosenkilde (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om grises adgang til udearealer

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2024 at udarbejde en plan for gennemførelse af et krav om adgang til udearealer for alle grise i Danmark. Regeringen pålægges herudover at indkalde partierne, der stemmer for forslaget, til forhandlinger om finansiering af planen.

Bemærkninger til forslaget

I Danmark går vi ind for dyrevelfærd, og regeringen har netop den 9. februar 2024 indgået en bred politisk aftale om dyrevelfærd, hvilket er et lille skridt i den rigtige retning (»Sammen om Dyrene – Aftale om dyrevelfærd 2024-2027«). De fleste danske grise har dog stadig ikke mulighed for at komme ud og mærke frisk luft og se sollys.

I Danmark produceres der ca. 30 mio. grise om året, hvoraf 97 pct. af disse produceres konventionelt. En konventionel gris på mellem 85-110 kg har kun krav på 0,65 m² plads at leve på (»Danmark har verdensrekord i grise«, Dyrenes Beskyttelse, den 7. august 2017). Det medfører alt for stor mistrivsel, sygdom og død blandt grisene.

De såkaldt konventionelt opdrættede grise har ikke adgang til udearealer, men står så tæt sammen, at det kan sammenlignes med at holde dyr i bur. I Danmark er langt de fleste grise derfor »burgrise«.

I efteråret 2020 besluttede et enigt Folketing, at produktionen af buræg i Danmark skulle stoppe. Produktion af buræg blev ulovligt fra 2023 med en udfasningsperiode på 12 år, jf. bekendtgørelse nr. 818 af 15. juni 2023. Daværende fødevareminister Rasmus Prehn udtalte i den forbindelse i en pressemeddelelse: »Burhøns lever – som navnet antyder – hele livet spærret inde i små bure med begrænset plads til at baske med vingerne. Danmark er på mange måder et foregangsland inden for landbruget, og det skal vi også være, når det kommer til dyrevelfærd. (...) så burægsproduktion bliver fortid i Danmark og forhåbentlig kan inspirere andre lande til at gøre det samme.« (»Prehn forbyder produktion af buræg i Danmark«, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, den 22. september 2022).

Bortset fra det faktum, at grise ikke har vinger, som de kan baske med, har grise på samme måde som burhøns krav på at kunne bevæge sig frit. Hvis Danmark skal være et foregangsland inden for dyrevelfærd, bør det ikke længere være tilladt at opdrætte grise, som lever hele deres liv tæt indespærret i en stald.

Danmark er ikke førende inden for dyrevelfærd for grise. Vi ligger en smule over gennemsnittet for EU-landene, men både Storbritannien og Sverige ligger langt højere i målinger af grisevelfærd (»Styrkelse af grisenes velfærd gennem markedsdrevne initiativer: Formidling af resultater fra to forskningsprojekter«, Tove Christensen og Peter Sandøe, Københavns Universitet, 2020, side 101-105).

Borgerne i både Danmark og i resten af verden kræver seriøs dyrevelfærd. Næsten 1,4 millioner europæere, herunder 65.000 danskere, har skrevet under på borgerforslaget »End The Cage Age«, der ønsker et forbud i EU mod brug af bure for alle dyr. Et overvældende flertal af EU-parlamentarikerne har stemt for en resolution, der tilkendegav parlamentets støtte til forslaget.

At dyr er levende, sansende væsener, er slået fast med dyrevelfærdsloven i 2020, jf. lov nr. 133 af 25. februar 2020. Loven har til formål også at varetage dyreetiske hensyn. Der var bred opbakning til loven, idet samtlige partier stemte for den. Tiden må nu være inde til, at vi tager dyrevelfærdsloven alvorligt og indfører krav om adgang til udearealer for alle danske grise, så de kan få dækket deres naturlige adfærdsmæssige, fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Planen for gennemførelse af et krav om adgang til udearealer skal indeholde en opgørelse af omkostningerne ved forslaget. Regeringen skal indkalde de partier, der stemmer for forslaget, til forhandlinger om finansiering af planen.

Skriftlig fremsættelse

Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om grises adgang til udearealer.

(Beslutningsforslag nr. B 179)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.